



"De forbandede besætningsmedlemmer forstår da heller ikke noget"

**EFTERRETNINGER FOR SKIBSLAGET,  
JENSINES VENNER OG  
ANDRE SØFARENDE**

**NR. 80  
SEPTEMBER 2001**



# SKIBSLAGET

DET DANSKE SPEJDERKORPS



**Skibslaget** er en afdeling i Det Danske Spejderkorps og styres af gruppestyrelsen.

**Gruppestyrelsen** består af 7 personer valgt på grupperådsmødet (generalforsamling) og sidder for to år af gangen suppleret med udvalgte medlemmer.

Grubeleder	Katrine Hauberg Nielsen, Kettegård Allé 70, Vær. 7023, 2650 Hvidovre, Tlf: 36 86 03 60
Formand (2001) & skipper	Anders Axø, Carl Lindamsvej 5, 7000 Fredericia Tlf: 75 94 47 46, E-post: axoe@post4.tele.dk
Kasserer (2001) & skipper	Per Fogh, Favrdalen 28, 6100 Haderslev Tlf: 74 52 76 12, E-post: pfogh@post2.tele.dk
Lokal rep. i TS (2001) & skipper	Torbjørn Kristensen, Ved Færggården 2, Årøsund, 6100 Haderslev Tlf: 74 58 47 45, E-post: T.S.Kristensen@mail.tele.dk
Menigt medlem (2000)	Tommy Poulsen, Gillesager 200 1. th., 2605 Brøndby Tlf: 24 23 32 34, E-post: TSP@maconomy.dk
Redaktør (2000) medlemskasserer	Jan Terkel Hansen, Åbyvej 58, 8230 Åbyhøj Tlf: 86 15 48 90, E-post: janth@post4.tele.dk
Web-master (2000)	Henning Gerken, Svankærvej 17, 6760 Ribe Tlf: 75 42 39 93, E-post gerken@image.dk
I TS's bestyrelse (2000)	Kurt Wilkens, M. P. Bruuns Gade 46,2.tv, 8000 Århus C, Tlf: 86 12 14 06
Revisor & skipper	Palle Mogensen, Agervænget 8, 7000 Fredericia, Tlf: 75 95 75 22

Medlemskab af Skibslaget koster 400 kroner årligt, og er en betingelse for at deltage i togter med JENSINE. Indbetales på giro 808-2456 til medlemskassereren.

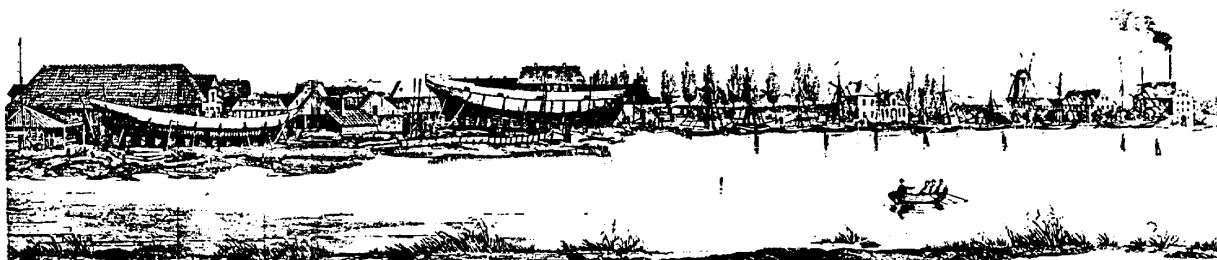
EFTERRETNINGER FOR SKIBSLAGET, JENSINES VENNER OG ANDRE SØFARENDE udkommer 4 gange årligt: Marts, Maj/Juni, September, December.

Medlemmer får tilsendt EFTERRETNINGER frit.

Årsabonnement kan tegnes ved henvendelse til medlemskassereren (se ovenfor). Pris kr. 75.

Andre praktiske oplysninger: se sidste side.

ISSN 0902-4379



---

## AFRIGNING OG EKSTRAORDINÆR GENERALFORSAMLING

### Indkaldelse til ekstraordinær generalforsamling

Som aftalt på den ordinære generalforsamling indkaldes hermed til ekstraordinær generalforsamling lørdag den 6.oktober 2001 kl. 1430 i Haderslev Sejlforening Sydhavnsvej 1 A 6100 Haderslev med følgende dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Sejsæson 2001.
3. Økonomi.
4. Nye mål for Jensine.  
Beslutning vedr. Tilstandsrapporten, som er udarbejdet i samarbejde med Skibsbevaringsfonden.
5. 150 års jubilæet / TS Pinseregatta 2002.
6. Kommende aktiviteter, prioritering af disse samt nedsættelse af arbejdssjak.
7. TS.
8. Indkomne forslag.
9. Dato og sted for generalforsamlingen.
10. Jensines fremtid.
11. Evt.

Gruppestyrelsen har besluttet at anbefale indholdet af Tilstandsrapporten. Projektet kan gennemføres — når de nødvendige midler er realiseret — i løbet af en vinter, således vi ikke ”mister” en sejsæson. Tilstandsrapporten er tilgængelig på vores hjemmeside samt optrykt i Efterretninger (det sidste kommer i nummeret inden den ekstraordinære generalforsamling).

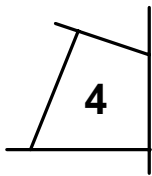
Vi forventer selvfølgelig, at du møder op inden mødet og hjælper med afrigningen samme dag kl. 10.00 på havnen. Skulle der være nogen som kommer til Haderslev om fredagen, kan man bare dukke op på havnen, da flere allerede på dette tidspunkt er i gang med afrigningen.

Hele lørdagen vil løbe op i den rørende pris af ca. 100 kr. for fortæringen. Du er velkommen til selv at medbringe drikkevarer, men de kan også købes på stedet.

Tilmeld dig snarest - det vil lette planlægningen utrolig meget.  
*janth@post4.tele.dk / 86154890* eller *axoe@post4.tele.dk / 75944746*

**Vel mødt !**

**Ovenstående gentages her såfremt du ikke har modtaget en særskilt indkaldelse, hvilket skulle være sket hvis du har betalt kontingent for 2001. Det kan dog nås endnu, hvis du vil have noget at skulle have sagt på den ekstraordinære generalforsamling.**



# Logbog m.m. fra togt med "Jensine" uge 27 2001

Derfor siger man "hun" om et skib

1. Må styres af en mand
2. I ubevogtede øjeblikke tager hun magten
3. Tåler ikke overbelastning
4. Skifter navn, når hun skifter ejer
5. Er i almindelighed dyr at rigge til.
6. Koster mere i underhold, end ejeren havde tænkt sig.
7. Kan trække en mand med sig i dybet
8. Må males og rigges til, inden hun går ud.
9. Bliver med årene besværlig og vanskelig at håndtere

## **Besætning:**

Anders Axø skipper – Simon Axø – Marie Axø – Richard Uldbjerg – Ralf Sohn og Anders Hagner (kaldet Hagner) var hele Snoghøj-banden

Ulrik Holmstrup, en ivrig tv-mand og Astrid, hans datter, kom fra Hellerup.

Fredericia-banditinderne, Jane Lykkeboe Nielsen, Sanne Paulsen og Kathrine Haubjerg Nielsen.

Æ Haderslever- var så Carsten Faaborg, Niels-Henning Petersen og Grethe Petersen

Aldersmæssigt taler vi om gaster i alderen fra 13 år - 63 år

## **Lørdag 30/6-2001**

**05.00** startede vores første togt. Vi skulle jo fra Haderslev og til Aalborg, hvor vi skulle starte vores ugetogt. Vores første.

**"Jensine" lå parat!**

**Der skulle provianteres, og vi mødte vore medgaster og skipper, Anders.**

**Vi fik fælles planlægningsfrokost med sild og snaps. Praktiske oplysninger og sikkerhed ombord, blev der orienteret om. Vi har en Ulrik-camera-mand ombord. Fælles nødvendige beslutninger, blev vi faktisk hurtigt enige om.**

**Vi valgte at følge vejruddisigten og lægge vores rute efter det. Vi blev fra starten inddelt i et madhold og et sejlerhold, men når der er brug for hjælp til sejlads, så må maden vente.**

**14.38** Lettet fra Aalborg havn

**15.56** Alle sejl sat (Jager, Klyver, Fok og storsejl)

**18.12** Ankomst Hals Havn

**Der var fart på. 7,5 knob. Vi fik Carstens medbragte middag – kartoffelfad og fromage m. ananas. Det var bare godt, at det var der. Hold 1 stod for anretning og opvask på dækket.**

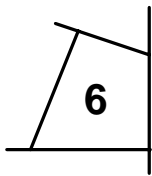
## Søndag 1/7-2001

- 05.30** Lettet fra Hals – Rundstykker hentet lune fra bagindgangen hos bageren af hold 2
- 06.10** SFKJ sat ved Hals Barre N.
- 12.20** Fornæs om styrbord – Vi kom forbi Grenå, og vi ringede til Rasmus(vores søn). Han så os fra land. Et stolt syn!
- 16.30** Bjerget sejl
- 16.55** Anduvet nordmærke
- 19.30** Ankomst Ebeltoft – Fregatten Jylland  
 Menuen stod på kylling og salat. Rasmus kom og spiste med, da vi langt om længe fandt ud af at få ham ind på området. Der var en kode på porten, for vi var jo på museumsgrund.  
 Der var bad med koldt vand. Vi lå i øvrigt ved siden af ”Anne Møller”, et søsterskib til ”Jensine”. Den har kun sejl – ingen motor, og det kunne havnefogeden på Sejerø (viste det sig senere) fortælle historier om, for der var besvær med at komme ind i havnen.



## Mandag 2/7-2001

- 12.00** Lettet fra Ebeltoft.  
 Indkøb blev klaret i Fakta. Budcykler blev lånt på museet af de kreative unge Marie og Astrid, så det gik strygende.
- 12.45** Sejler efter mærke 155 grader 6sek/ SFJK sat nord for Sandhagen.  
 Vi var ude i T-rute farvandet, så der var flyvebåde og containerskibe at passe på – og mange småsejlere.
- 20.00** 117 grader. SFJK bjerget
- 20.05** 117 grader. Bredfok sat (Vi rullede blidt og vuggende ind mod Sejerø)
- 20.45** Bredfok bjerget. Motor startet.
- 21.25** Fortøjet i Sejerø havn. Vi blev modtaget på kajen af havnefogeden, som kørte Carsten til læge. Han var trådt op i bestikkurven, da vi vaskede op efter frokost. Uheldigvis lige op i en kniv af de spidse. Blod på dækket og hurtigt en hel spand. En forbindelse hjalp staklen, og Skipper ringede til Sejerø for at advisere en evt. læge der.  
 Hold 1 havde gang i lammekøller, brasekartofler, dampet/flødestuvet spinat og nye kartofler. Der var jordbær med fløde til dessert.  
 Det var et stort festmåltid, da Carsten kom syet-med-3-sting tilbage. Havregrød og tykke humpler rugbrød med leverpostej var nok det, vi havde indstillet os lidt på.  
 En skøn ø og en skøn sommeraften. Flere sov på dækket, for der var blikstille, og det var varmt. Vi fik et varmt bad og rundstykker, som en lokal beboer hentede på campingpladsen. Der blev hentet is til vores ”køleskab”  
 Banjen med sovepladser fik luft.



## Tirsdag 3/7-2001

- 12.00 Bunkret 270 l diesel – der var tank på havnen, som havnemesteren styrede med hård hånd og kontanter på stedet. Pejlet 550 l.
- 12.30 Afgang fra Sejerø m. motor 220 grader
- 14.30 Frokost – vand på dæk
- 15.00 Fortsat ingen vind. Havblik 230 grader
- 16.15 Badning – skønt og afkølede nord for Romsø. Carstens syning gik op igen, fordi han sprang på benene i.  
Vilde svingninger ud med reb – Lejder på skibssiden blev brugt til at kravle op ad. Skrækkeligt og sjovt kortspil med vip.
- 17.05 Fortsat mod Romsø (høj sol, ingen vind)
- 18.02 Anduvet No 22 rute T – krydset vinkelret – stor trafik
- 18.13 Rute T krydset v. No 21 og fortsat mod Romsø 177 grader
- 20.15 Slukket motor. Middagsmad by Anders m. flere – Ris-a-la-Jensine. Tak for mad
- 21.10 Ankomst Kerteminde, hvor de unge kunne få lov til at gå i byen og finde diskotek og ”sild”. Det var dog lukket det meste. Så de kom hurtigt tilbage og holdt fest for sig selv.



## Onsdag 4/7-2001

- 11.20 Afgang fra Kerteminde mod Korshavn – 60 grader og let vind
- 12.50 Bredfok sat v. Romsø 340 grader og svag vind. Kortspil fortsat, Hjerterfri og whist, og Yatzi. Anders havde bare kortene på hånden hele tiden, så med ”bank” og ”vip”, ”halve” og ”gode”, ja, så kan det jo hurtigt blive dyrt at tabe et spil. Vi fik ”drømmekage” til kaffen. Det er utroligt, hvad den bitte kabys kan præstere, og det er ikke nogen slankekur at være på togt. Appetitten er også ganske god her ude på havet.
- 17.08 Rundet rød kost u.f. Fynshoved 270 grader
- 17.45 Mod Korshavn 255 grader for svag vind.
- 18.55 Bredfok bjærget. For motor mod Korshavn
- 19.45 Anker ud i Korshavn. Ligger for svaj med ”LilleSine” i vandet med sejl. Badning fra båden, og derefter lasagne og frugtsalat med råcreme.  
Niels Friis kom roende ud for at hilse på. Han var i sommerhus i Korsbæk og havde set os. Han har selv bygget jollen. Niels vil gerne undervise på f. eks. en højskole i sømandskab og bådebygning. Han havde en ven i kajak med. De fik en øl og en cigar at styrke sig på.  
Der blev lavet Irish Coffee og dej til morgenbrød blev stillet til hævning natten over.  
Korshavn by tusmørke med en solnedgang og måneopgang, som var ubeskriveligt flot.  
Træt – træt – træt!!

## Torsdag 5/7 – 2001

Stod op kl. 08.00. En stenfiskerbåd – Peter Madsen af Århus – sejlede helt ind på stranden. Der blev hevet en lejder ned til en håndværker, der ventede på stranden. Det så helt skørt ud.

Vi skal til Æbelø og videre til Bogense i dag. Jeg er på sejlerholdet. Det er svært at læse kort, så det må jeg se at få lært.

11.15 260 grader for svag vind. Ankeret taget, kurs Æbelø/Bogense

11.30 Bredfok sat.

13.50 281 grader – let vind – alle sejl sat

Hagner kom med den triste nyhed i varmen om, at der ikke var flere øl.

17.15 215 grader Æbelø NV – rev

krydstogt hygge.

18.50 alle sejl bjærget ud for Odense

19.30 anduvet Bogense for natten (havnen)

Susanne kom på besøg med øl, frisk bøfkød og jordbær. Middag serveret. Grill bøf – pølser – kartoffelsalat i 2 varianter, fordi kokkene ikke kunne blive enige – mixed salat hjemmebagte flûtes og jordbær med fløde. Alle på jagt efter strømforsyning til Ulriks apparat. Vi lægger såmænd ikke mærke til alt hans filmeri, men vi håber da der kommer noget ud af alle de mange timers optagelser. Om ikke andet nogle af de smukkeste sol ned- og opgange! Til sidst blev ”Jensine” trukket by hand for at komme tæt nok på en mulig forsyning. Vi kom tæt nok på. Men der var ingen strøm i standen!

Der var skønsang og fællessang på dækket til Hagners trofaste guitar. Jo, ”Fyn er fin”

Morgendagens indkøb/menu planlagdes inden til-køjs-tiden.

Pragtfuld himmel med pastelfarvespil, silhuetter og ”blik-vand, hvor alt genspejler sig.

Katastrofen indtraf: Toilettet stoppet!!

Vi skyndte os en tur op i hyggelige Bogense, hvor de gamle, flotte gaslygter præger gadebilledet

Der er forslag om at få samlet en Jensine sangbog, så måske kunne det være en idé at maile forslag til tekster til Jan, så de bliver samlet et sted. Det kunne da være en begyndelse til noget, der kunne ende med at blive til noget.?????

Susannes opskrift på pikant kalkun (6 personer), som vi varmt kan anbefale.

1 kalkunbryst

1 pk bacon

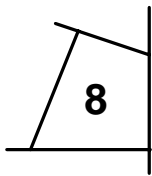
1 pk pikant flødeost

1 pose/pk frosset, helbladet spinat

½ pose frosne porrer (evt. friske)

¼ fløde

Brun kalkunbrystet på alle sider. Skær riller i og fyld op med pikantost. Vikl bacon omkring og læg det oven på et lag af spinat og porre (husk salt på dette!) Hæld fløde ved og sæt det i ovnen v/200 grader i 45 min (Husk Richard eller andre, der ikke er vilde med ost)



## Fredag 6/7 - 2001

Morgenbad på badeanstalten ved siden af ”Jensine”, og den kolde bruser virkede varm bagefter. Lillebælt er bare koldebælt!

Morgenmad og dosmerseddel lavet.

Kathrine, Sanne, Richard og Grethe på indkøb i Fakta, hvor kassedamen var flink og tilbød sin hjælp med at køre varer ned til ”Jensine”, hvis altså chefen sagde ja. Det gjorde han!

Richard kørte med, og vi andre købte kalkun, Brasso til klokken og porrer, som de ikke havde i Fakta. Og så naturligvis aviser og sidst men ikke mindst is a-la-Bogense. Ralf hentede ny gasflaske.

Strøm fik vi fat på, så Ulrik kan optage videre til sit kommende dokumentarprogram. Han vandt en pris i denne uge for sine sidste bedrifter om aktive ældre mennesker. Så hvem ved, hvad der kommer ud af det?

”Lokummet” er stoppet – en synder meldte sig, og så fik alle lært det også, og efter rengøring virkede det såmænd perfekt igen.

Vi måtte ha’ vand på dækket ved middagstid. For alt koger her i varmen.

Omkring de 30 grader! Det er godt, vi skal ud på vandet, for der ser det ud til at lufte lidt.

Vi skal måske lægge til i Middelfart. Men ellers er det meningen, vi skal til Fænøsund. Kathrine har igen checket sine eksamenskarakterer på Internettet. Det går bare flot, så hun fortsætter nok den vej og ender som skovfoged en dag.

12.00 Bunkret vand (alt fyldt)

13.00 Afgang Bogense

13.15 Svag/let vind. Bredfok sat nord for Bogense. 265 grader

Kortspil – guf – vugger – daser og glider langsomt men støt fremad.

Æbelø ligger bag os og ved 15-tiden frokost med friske fynske sild. Vi kommer under den ny Lillebæltsbro, og vejret ændrer sig til let skyet.

Det er imponerende at sejle under og gennem de kæmpe piller med bilerne fræsende over én.

Og så videre ud midt i bæltet for at lægge sig i position til at komme igennem den gamle, men smukke Lillebæltsbro. Hagners bror og en ven sejlede forbi og lavede en kovending med deres båd for at hilse på. Susanne og Richard kone var nede og vinke på broerne ved Snoghøj.

Der var en masse trafik på vandet, så der skulle have et øje på hver finger hele tiden, for ikke at sejle nogle ned. Strøm og vandmænd og brandmænd, så store som møllejul! Rundt ved Fænø Kalv og ind i Fænøsund

18.45 Bredfok bjærget nord for Fænø. Vi målte

dybde hele tiden, indtil vi fandt bund (fra 39m til 3 meter lige med ét)

19.33 Tæt på land. Anker ud syd for Middelfart Marina i Teglgårdbugten.





Susannes opskrift skulle bruges og forvandles fra papir til gryder, pletter og pander. Der skulle laves flødekartofler og gulerodssalat, og vi kan varmt anbefale det hele.

- 21.15** Den sædvanlige spisestilhed faldt på. På land derimod var der gang i fredagsparty og badning. Vi havde også lyst til at bade, men strøm og mange brandmænd satte hurtigt en stopper for den fornøjelse. En tømmerflåde på vej med motor, viste sig at være en vandveranda med have, borde, stole og parasol og familier med børn, ja, sågar en barnevogn! De sad og spiste deres aftensmad dér. Vi fik koldskål, der var koldt!
- Ulrik gav cognac til kaffen. Han var blevet mobbet lidt med, at vi ikke havde mærket meget til, at han havde vundet en pris for sine dokumentarprogrammer. Han nåede vist nok endnu en solnedgang og måske også en solopgang til. Opvasken blev som sædvanligt klaret på dækket.
- Vi har fået respekt for knive og kopper på dette togt. Knive og gafler skal vende med spidsen nedad i holderen, ellers kan det gå grueligt galt – og kopper kan gå i stykker, hvad Grethe sørgede for allerede den første dag ombord.
- Skipper fortalte om planer for det store 150 – års jubilæum i pinsen næste år. Der var forslag om, at man skulle invitere Kronprins Frederik til at åbne festlighederne i Haderslev. I løbet af denne uge har vi oplevet utrolig stor interesse for skibet – Danmarks ældste træskib – overalt hvor vi er kommet frem. Der blev diskuteret restaurering og om at ”Jensine” skal føres tilbage til sit oprindelige udseende. Måske skal kun dækket være oprindeligt, men med de faciliteter under dæk, som gør at det kan bruges til togter, som vores ”øvelsestogt”. Det synes vi, for det er en Learning by Doing skole, hvor det praktiske følges op med teorien undervejs.
- På skibet kan det ses, opleves og erfares. Sidegevinsterne er store, for unge og gamle kan i fællesskabet være med til at holde en gammel dame i gang, som et synligt og levende tegn på vores historie.
- Det blev over midnat, før de første kravlede til køjs. Andre indrettede sig på dækket i soveposerne.
- ..Og så lullede ”Jensine” os efterhånden over i drømmenes verden.

### Lørdag 7/7-2001-08-16

- 07.00** Der er ændring i vejret, skyer som vi ellers ikke har set ret mange af. Der skal ryddes op, og klargøres til det næste togt, og vi sætter kurs mod Fredericia, hvor vores dejlige uge slutter. Beriget med mange oplevelser og varme venskaber. Det første togt skal ikke blive det sidste, og vi vil takke skipper og vore medgaster for en dejlig uge.

Niels Henning og Grethe Petersen, Stevelt



## GRUNDSTEN I SØNDERBORG

Sakset fra Jydske Vestkysten

[www.jv.dk](http://www.jv.dk)

JydskeVestkysten

01-09-01 kl. 06:00:00



Bronzepladen, som er startskuddet til byggeriet på Novopan-grunden blev lagt af Knud Erik Matz, direktør for Dansk Boligselskab, Aage Fogh, formand for teknisk udvalg, borgmester A.P. Hansen samt formanden for Boligforeningen Søbo, Jens Erik Nielsen. Foto: Lene Esthave

### Grundstenen blev endelig lagt

AF ANNETTE CHRISTENSEN Telefon 7342 5121  
SØNDERBORG: Når kommende generationer graver i ruinerne i strandkanten ved Nordvesthavnsvej, vil de finde et dokument, der fortæller, at det år, Mette-Marit blev gift i Norge og Thorsen og Trads tog en ny tårn i landsretten, da Israel stadig var i krig med palæstinenserne, og Tvind var ved at falde sammen, da blev byggeriet på Nordvesthavnsvej i Sønderborg endelig til noget.

I går blev grundstenen med dokumentet lagt i jorden sammen med et eksemplar af JydskeVestkysten og en bronzeplade, som Danmarks ældste sejlskib, Jensine, kom sejlsende med. Styrmand Niels Friis bragte pladen i land. Hans skib var tilkaldt for at understrege det maritime præg omkring det nye boligområde, forklarede formanden for Boligforeningen Søbo, Jens Erik Nielsen. Han oplyste også, at bygherrerne også har taget sig den frihed at ignorere kommunens navn til området »Bryggen«. I stedet kalder man hele området »Nordvesthavnen« og de enkelte dele bliver navngivet »Fregatten« og »Jagten« efter gamle skibstyper, der måske og måske ikke lagde til på stedet engang.

### Fire grundsten

Foruden Søbo-formand Jens Erik Nielsen og direktør Knud Erik Matz, Dansk Boligselskab, lagde borgmester A.P. Hansen og formanden for teknisk udvalg, Aage Fogh hver en gul grundsten.

A.P. Hansen nævnte, at kommunen er blevet bebredt, at den ikke selv købte Novopan-grunden.

- Den kritik kan vi ikke bruge til noget i dag. Men man kan godt ærgre sig over, at vi ikke gjorde det, så havde området ikke ligget hen så længe, sagde han. Aage Fogh kunne ikke lade være med at drømme om den dag, da han kan gå langs vandet fra Dybbølgade forbi universitetet og det nye boligområde. Både universitetet og boligområdet er tegn på den nye tid, mente han.

I mange år efter finerfabrikens lukning troede man, at en ny fabrik en dag skulle ind på området. Men fabrikkernes tid er forbi. I dag er det de højteknologiske virksomheder, der satses på, og byggeriet på den gamle fabriks område skal sikre, disse virksomheders medarbejdere et sted at bo.

### Hurra og tillykke

Og så blev der råbt hurra og ønsket tillykke, mens kranssekagen blev skyllet ned med øl, og smuskegn lagde en dæmper på de bjerge af knuste fabriksbygninger, som stadig ligger på grunden som et minde om den gamle tid, som nu er forbi.

## SEJLADSWEEK-END 30. AUGUST TIL 2. SEPTEMBER 2001

Torsdag d. 30. august mødtes vi på Haderslev havn hen under aften for at foretage endnu et togt med JENSINE. Vi var Kirsten & Bo, Lene, Per, Ernst & Bodil og Kirsten & Jan.

Derudover skulle vi samle Niels Friis op, når vi kom ud af Haderslev Fjord.

Da Kirsten & Bo og Lene havde provianteret i forvejen manglede vi bare at de sidste skulle ankomme for at vi kunne komme af sted, hvilket skete omkring kl. 19.00.

Efter ca. 1½ time kom vi ud af fjorden og ud for nordbøjen i sejlløbet lå en lille sejldugsjolle og vuggede med Niels Friis ombord. Det tog ikke mange minutter at få ham og hans lette jolle ombord, hvorefter vi satte kursen direkte mod Sønderborg, hvor vi havde en bunden opgave fredag formiddag som man vil kunne læse resultatet af på foregående side. Vi ankom til Sønderborg omkring midnat og lagde til kaj umiddelbart nord for Chr. X's bro og gik derefter til køjs.

Efter morgenmaden kom der fint besøg ombord bl.a. medbringende den bronzeplade der skulle nedlægges over grundstenen senere på dagen. Blandt de fine herrer og dame var Henning Christoffersen som jo er lokal direktør i Dansk Boligselskab. Seancen skulle foregå fra kl. 11.00 og vi skulle ankomme lidt over 11 således at de første taler kunne være afsluttet inden vores ankomst. Som sagt så gjort. Bodil og Niels roede ind med pladen i LilleSine og da de vendte tilbage stak vi nordpå igen og satte sejl da vi kom ud af Alssund. Som vind og vejr var, valgte vi at sætte kursen mod Thorø lige syd for Assens, hvor vi kunne ligge for anker natten til lørdag.

Da sommeren ikke helt havde forladt os var der nogle ombord der syntes at vandet så så indbydende ud at det var værd at prøve med en svømmetur. Som sagt så gjort og de sagde at de nød det.



Lørdag fortsatte vi mod nord, da vejret var til det. Vi skulle være tilbage i Haderslev søndag eftermiddag kl. 15.00, da der skulle være gruppestyrelsesmøde ombord angående ekstraordinær generalforsamling. Det kunne komme til at passe hvis vi gik til Fænø og kastede en krog. Efter ankomsten hertil var det stadig vejr til en svømmetur for de modige. Der var også en enkelt der kom lidt ufrivilligt i baljen under entring af Friis's jolle med det resultat at den selvoppustelige redningsvest pustede sig op. Det var vist ikke så behageligt.

Fra starten på turen havde vi lidt problemer med at toilettet ikke rigtig ville skylle ud, man skulle trække flere gange før toilettet var skyllet rent, og da vi havde kastet anker blev toilettet skilt ad.

Og hvad fandt vi i dets indre??? Ja rigtigt gættet. Se billedet.



*Lad os understrege endnu engang! JENSINES toilet er ikke som et normalt toilet. Der må **IKKE** kommes hygiejnebind, cigaretter, tændstikker og andre genstande i toilettet. Det går i udu med det samme og hvem gider rode med sligt.*

Jeg vil foreslå at vi sætter et skrækbillede op på den indvendige side af toiletdøren til skræk og advarsel.

Efter fjernelse af den på billedet viste vatdime og samling og montering af toilettet virkede alt heldigvis som det skulle igen.

Søndag lettede vi anker og tog en tur nord om Fænø for at returnere til Haderslev som vi ankom til i tide til at kunne holde møde kl. 15.00. Vi havde haft en rigtig god tur trods lidt dårligt vejr til tider.



Hilsen Jan

## NYE MEDLEMMER 2001

Velkommen til nedenstående nye medlemmer.

De fleste har været ude at sejle og jeg håber at det har givet jer blod på tanden til at fortsætte i foreningen!!!

Shahin Amirian  
Skovvænget 12, st.tv.  
6100 Haderslev

Per Andersen  
Stokbrovej 14  
6715 Esbjerg N  
Telf. 76-16-93-27

Ole Bach-Svendsen  
Kongevej 21  
6100 Haderslev

Ingrid Bomme  
Heimdalsvej 2  
6100 Haderslev

Annette Brandi  
Flotvej 4  
6100 Haderslev

Marianne Bødiker  
Aastrupvej 35  
6100 Haderslev

Lars Nybro Christensen  
Harevænget 33  
6000 Kolding

Kirsten Fogh Christiansen  
Heimdalsvej 6  
6100 Haderslev

Else Christiansen  
Aastrupvej 156  
6100 Haderslev

Lars Fogh  
Vissebakkegård  
9210 Ålborg SØ

Birte & Peter Fogh Nissen  
Obels Have 32  
9000 Aalborg

Eva Frost  
Ribe Landevej 55  
6100 Haderslev

Berta Gram  
Zeisesvej 25  
6100 Haderslev

Bodil Hansen  
Elmevej 1  
6100 Haderslev

Vagn Heckmann  
Rosenbakken 109  
6100 Haderslev

Hans Ole Hede  
Solbakken 35  
6100 Haderslev

Ruth Hemmingsen  
Hytkjærvej 40  
6100 Haderslev

Else Marie Hermann  
Søparken 6  
6630 Rødding

Jens Hybschmann  
Aastrupvej 67  
6100 Haderslev

Pia Gøbel Jensen  
Moltrupvej 46  
6100 Haderslev

Stephen Valentin Jensen  
Simmerstedvej 43  
6100 Haderslev

Anne Jensen  
Sønderhaven 19  
6100 Haderslev

Claus Harkjær Jensen  
Fredensgade 24, 1.  
6000 Kolding

Gunvor Jørnsgård  
Mejsestien 4  
6100 Haderslev

Tine Ahlmann  
Kierkegaard  
Storegade 11B 2.  
6100 Haderslev

Søren Klint Kistorp  
Rådmandsvej 11  
6100 Haderslev

David Klint  
Birkevej 17  
6100 Haderslev

Merete Kønig  
Sdr. Ottinggade 18A  
6100 Haderslev

Pernille Agerbech  
Madsen  
Aastrupvej 47F  
6100 Haderslev

Jytte Majbæk  
Parkvej 42  
6100 Haderslev

Inge Lise Møller Jensen  
Toften 188  
5330 Munkebo

Karina Nebel  
Jørgen Nebel  
Nygade 96  
7430 Ikast

Magnus Sandal Pedersen  
Erlevvej  
6100 Haderslev

Henrik Pohle  
Bjert Vestervang 8  
6091 Bjert

Morten Chalmer  
Rasmussen  
Fælleslykkevej 25  
6100 Haderslev

Ninna Richardsen  
Vissebakkegaard 11  
9210 Ålborg SØ

Anders Sanderbo  
Aarøsund Havn 9  
6100 Haderslev

Eigil Schmidt  
Sundparken 17  
6100 Haderslev

Thyge Schmidt  
Mellemgade 16  
6100 Haderslev

Finn Schou  
Aarøsundvej 57 st.  
6100 Haderslev

Ralf Sohl  
Anholtvej 1  
7000 Fredericia

Ellen Steffen  
Rosenbakken 77  
6100 Haderslev

Dorte Strøm  
Kroghs Kobbøl 14  
6100 Haderslev

Gunnar Thiessen  
Sdr. Vilstrup Bygade 39  
6100 Haderslev

Thomas Thinghuus  
Hj. Lorenzensvej 33 A  
6100 Haderslev

Lisa Wagner  
Favrdalen 65  
6100 Haderslev



## Tilstandsrapport og plan for istandsættelse (fortsat fra nr. 78 & 79)

Hermed sidste afsnit af tilstandsrapporten som den kan findes på vores hjemmeside. I forbindelse med den ekstraordinære generalforsamling vil der være fremlagt et antal eksemplarer af den samlede rapport. Der skal gøres opmærksom på at de anvendte billeder ikke er helt identiske med de i den originale rapport, men de er meget tæt på.

### 4.36 Maskinruf



Vi ved ikke meget om ruffets højde, men placeringen og størrelsen finder vi på bevarede målebrev og skitser.

#### *Tilstand:*

Et maskinruf er placeret mellem storlugen og halvdækket. Hvornår det første maskinruf blev bygget er ukendt, men formodentlig blev det etableret, da den første større motor blev installeret i 1920'erne. Det nuværende ruf er fra 1970, men er ikke udført antikvarisk korrekt.

I ruffets bagbords side er arrangeret en nedgang til maskinrummet. På ruftaget er placeret manøvreringsgrej til maskinen. En del af maskinrummets tekniske installationer er placeret i ruffet, hvilket gør det svært at rive det ved en eventuel retablering af det gamle dæksplan. Søfartsstyrelsens tekniske forskrifter kræver desuden en minimumshøjde til lugens åbning, som understøtter denne konklusion.

#### *Istandsættelse:*

Maskinruffet beholdes i sin nuværende udformning.

### 4.37 Skylighter

#### *Tilstand:*

Der er et skylight af eg i klejne dimensioner monteret på lastelugen. Et tilsvarende skylight er monteret i halvdækket over skippers kahyt.

#### *Istandsættelse:*

Ved genbrug renoveres skylighterne. Ved en retablering af det gamle dæksplan fjernes skylightet over salonen. Over skippers kahyt fremstilles og placeres et nyt skylightbygget i tråd med dokumentationen.



### 4.38 Nedgangskapper

*Tilstand:*

Den hængslede nedgangskappe forude er placeret i det store, hvidmalede skylight, der ligger placeret på forlugens karm. Arrangementet er ikke særlig kønt, men giver muligheder for god ventilation af forskibet. Skylightet er i god stand.



Den nuværende skydekappe er placeret i bagbords side, medens historiske billeder viser, at den oprindelige kappe sat i styrbords side.

Skydekappen agterude er udført i klejne dimensioner, placeret til bagbord og giver adgang til skippers kahyt. Kappe og glideskinner er i god stand.

*Istandsættelse:*

Ved retablering af det oprindelige dækslayout genetableres forlugen. Der sørges for lys gennem f.eks. dæksprismer nedlagt i fordækket eller i lugelemmene.

En ny kappe i traditionel stil, eventuelt en flad luge, etableres i storlugens agterkant.

Der bør vurderes at flytte skydekappen til skipperlugaret til sin oprindelige placering i styrbords forkant af halvdækket.

### 4.39 Pullerter

*Tilstand:*

Der er pullerter forude og midtskibs, placeret på lønningsstøtter, og i begge sider i halvdækket agterude. De er alle i god stand.

*Istandsættelse:*

Pullerterne beholdes, eventuelt omplaceres efter dokumentation.

### 4.40 Ankerspil og klys

*Tilstand:*

Ankerspillet er et traditionelt vippespil, som står godt til skibet. Et ældres spil, som stod om

bord tidligere, er givet til Søfarts- og fiskerimuseet i Esbjerg, hvor det har været en del af den faste udstilling. Spillet er nu placeret i magasin.



JENSINEs gamle ankerspil (t.v.) havde tysk mekanik. Dets bredde på over to meter tilsiger, at det en gang har siddet på et større fartøj. Det nuværende spil (t.h.) har de korrekte proportioner. Vi har ingen god billedokumentation når det gælder skibets ankringsudstyr, kun beskrivelser i målebrevene.

De gamle klys er formodentlig blevet kasseret. I dag sidder der et nyt klys i svejset udførelse i bagbords side, ført gennem dæksbåndet. Der er to kædepiber i stål, placeret i hver side ved ankerspillets spilkopper.

*Istandsættelse:*

Kontrolleres for defekter, udbedres, om nødvendigt. Klyset sortmales for at dæmpe indtrykket af det rustfrie materiale.

Hvis der beslutes at rette kølsprængningen op, vil det blive nødvendigt at tage en del af klædningen af. I denne forbindelse bør der vurderes at fremstille et nyt klys som harmonerer med traditionen.

#### **4.41 Fender/slidlister**

*Tilstand:*

Der ikke fenderlister i dækket.

*Istandsættelse:*

---

#### **4.42 Skipperlugar**

*Tilstand:*

Skipperlugaret agterude er udført i malet fyr og lakerede paneler af mahogni. Dørken er af krydsfiner. Apterungen er af nyere dato og indeholder ikke bevaringsværdige elementer.

*Istandsættelse:*

Apteringen i lugaret beholdes med den nuværende løsning. Ved en eventuel retablering af det gamle dæksplan flyttes kappen til styrbords side. Dette vil få konsekvenser for den eksisterende apteringsløsning.

#### 4.43 Lastrum

*Tilstand:*

Lastrummet er indrettet med fast dørk, kistebænker og køjer i borde, lugar, kabys og toiletfaciliteter. Apteringen er af nyere dato og har ingen kulturhistorisk værdi. Der foregår interne diskussioner om en omindretning af beboelsesapteringen i rummet.

*Istandsættelse:*

I forbindelse med udtagelse af den nuværende ballast, en eventuel kølopretning og reparation af den råd-beskadigede kimmingsvæger i bagbords side vil det blive nødvendigt at demontere store dele af apteringen. En ny aptering tilpasses ønsket om en retablering af det gamle dæksplan.

#### 4.44 Øvrig aptering

*Tilstand:*

Skibets indre er opdelt og indrettet efter ejernes ønsker og behov, uden hensyntagen til skibets kulturhistoriske kvaliteter. Den håndværksmæssige udførelse er af middels kvalitet. Apteringen fremstår noget slidt, men fuldt funktionsdygtig.

Der foregår diskussioner i ejerkredsen om en omindretning af skibet med tanke på JENSINEs position som kulturhistorisk objekt.

*Istandsættelse:*

Der henvises til de udarbejdede skitser til ny aptering, udført af ejerne.

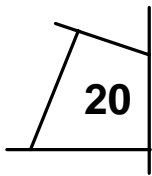
### 5. Rigning

#### 5.1 Indledning

JENSINE er rigget efter en formodning om skibets udseende i tiden 1900 - 1920. Til grund for udførelsen er benyttet et billede af skibet for sejl i Limfjorden ca. 1918.

Det nye stel sejl, som blev anskaffet til sæsonen 2000, er syet for at passe til den nuværende rigning.

I forbindelse med den planlagte restaurering skal der indsamles og systematiseres materiale omkring skibets tekniske historie. I denne forbindelse bør der rettes opmærksomhed mod rig og sejl, med tanke på at bringe rigningen så tæt som muligt på det historiske korrekte.



## 5.2 Mast, bom og gaffel

### *Tilstand:*

JENSINEs mast og rundholter er tilvirket af douglasgran (*Pseudotsuga menziesii*, *P. taxifolia*, *P. douglasii*), formodentlig vokset i Danmark. De er alle fremstillet i 1985. Denne træsorten, som er hverken gran eller fyr, men noget "midt i mellem" (deraf det latinske navnet Pseudo...) har en lang tradition i skibsbyggeriet, specielt som dæksplanker. Tømmeret er normalt importeret fra det nordvestlige USA og sælges under handelsnavnet Oregon pine, men har været dyrket i Danmark siden ca. 1900. Sandsynligheden for at JENSINEs rundholter oprindeligt har været af denne træsorten anses som lidet sandsynligt.

Rundholter af gran har en generel levetid på ti til femten år. Til trods for at douglasgran er relativt modstandsdygtig overfor svamp, bør masten gennemgå en undersøgelse ved prøveboring i dækket og i godset. Mastekraven bør aftages for kontrol af mastekilerne og træværket ved dækket.

### *Istandsættelse:*

Afhængig af tilstandsvurderingen.

## 5.3 Bovspryd og klyverbom

### *Tilstand:*

Forgrejet er rigget med spryd, der er ført over stævnen. Klyverbommen er ført gennem et æselhovedbeslag for enden af bovsprydet. Pyntenetstokken er af træ. Klyverbommen er af douglasgran og tilvirket i 1992. Barduner og stag er af klædt wire og monteret med hekse og taljereb, løbende fornyet i sidste halvdel af 90'erne.

Der er ikke foretaget en tilstandsvurdering af denne del af rigningen.

### *Istandsættelse:*

Afhængig af tilstandsvurderingen.

## 6. Konservering og overfladebehandling

### 6.1 Indledning

I arbejdet med at bevare Danmarks ældste, sejlene fartøj indgår betragtningerne om valg af konserverende produkter. For i tillæg til en konstruktiv beskyttelse i form af hensigtsmæssig ventilation og tilstrækkelig overfladebeskyttelse, skal træet også behandles med et konserverende middel. Dette middel skal forhindre eller i det mindste bremse fremtidige angreb af svampe og træødelæggende insekter. Et vel konserveret skib er også en fornuftig forvaltning af de begrænsede økonomiske midler, skibsejeren har til rådighed.

Den stærke fokus på imprægneringsmidlernes effekt på den menneskelige organisme har ført til at velkendte træbeskyttelsesmidler, som er typiske hyllevarer i byggemarkederne, bør være uaktuelle i lukkede trækonstruktioner som skibsskrog. Opløsningsmiddelbaserede produkter afgiver miljøfarlige gasser længe efter at de er smurt på træet, og den varige langtidsbeskyttelseseffekt er yderst tvivlsom.

I denne situation er det naturligt at se sig om efter velprøvede alternativer med en dokumenteret virkning i kombination med en lille, helbredsmæssig risiko. To midler peger sig ud i denne sammenhæng; det ene består af grundstoffet Bor (*Dinatriumoktaborat tetrahydrat*) udblandet i *etylenglykol*. Midlet produceres af to danske virksomheder og sælges under handelsnavnene Boracol og Beta. De er måske markedets mest gennemtestede træbeskyttelsesmidler. På referencelisten står bl.a. fregatten JYLLAND, skonnerterne FULTON og SVANEN, polarskibet GJØA, redningsskøjten COLIN ARCHER m.fl. Desuden Kongetårnet på Kronborg og en række gamle danske bygninger.

Det andet bygger på et gammelt amerikansk koncept og indeholder bl.a. *Natriumsilikat* (vandglas). Det fremstilles i Sverige og sælges som Wonderwood.

Det sidst nævnte er fremdeles i støbeskeen og har derfor endnu ingen referencer at vis til. Det har i december 2000 været testet ved Teknologisk Institut og fremstår som et meget effektivt brandhæmmende middel. Producenten forventer, at produktet om nogle år vil indgå i produktionen af bl.a. møbelplader, finer og efterhånden helt erstatte dagens imprægneringsmidler i trykimprægneret træ. Produktet skal gennemgå en række tests, inden det slippes ud på markedet. Producenten er interesseret i et samarbejde, hvor produktets egenskaber testes i marint miljø.

## 6.2 Konservering ved imprægnering

FONDEN foreslår at der skal bruges *Beta* eller *Boracol* og *Impel* som kemisk beskyttelsesmiddel på nyt og gammelt træ i hele skibet.

Spanter, klædning osv. bliver smurt med *Beta* eller *Boracol*. Toptømmer og lønningsstøtter sikres ved at bore krystalliserede bor-stave - *Impel*-stave - ind i endevæddet. *Impel*-stavene vil ligge uopløst i træet, indtil det tidspunkt, da væddet har et fugtighedsindhold, hvor rådsvampen kan gøre sig gældende. Da vil *Impel*-stavene opløses og dræbe svampen.

Det er vigtigt at smøre alle imprægnerede overflader med f.eks. en blanding af kogt linolie og tjære, for at hindre imprægneringen i at dampe af. En genbehandling efter fem år anbefales.

## 6.3 Maling

I bestræbelserne på at styrke skibets kulturhistoriske profil er det hensigtsmæssigt at vurdere brugen af produkter som afspejler den periode, skibet forestiller at repræsentere. I denne sammenhæng bør linoliemaling og træbjære indgå i vurderingen.

Skibet er farvesat efter den historisk dokumentation, som tager udgangspunkt i en fynsk tradition. Yderligere dokumentation gennemføres for at kortlægge skibets farvesætning i tiden 1900 - 1920.

Der arbejdes efter det følgende farveskema (skitse vedlægges):

Grundmaling i bunden:

Bundmaling:

Grundmaling i fribordet:  
Hovedfarve i fribordet:  
Hvergangsstriber:  
Fenderliste:  
Skanseklædning:  
Lønning: Lønningsstøtter:  
Skandæk:  
Osv. osv.

For at yderligere understrege skibets kulturhistoriske kvaliteter anbefales der at bruge linoliemaling på alle malede flader, og desuden undgå at bruge moderne lak på blankskrabede detaljer.

I øvrigt henviser vi til skibets vedligeholdsplan for detaljer om maling og overfladebehandling.

## 7 Div. mekanisk arbejde

Alle detaljer af stål eller metal forarbejdes i traditionelle teknikker. Nye beslag smedes. Nødvendige svejsninger slibes glatte. Ældre jern- og stålbeslag rengøres og stålborstes. Overfladerne grundmales med jernmønje på opvarmet (ca. 60° C) stål. Slutbehandles med sort oliemaling eller Black Varnish.

Eventuelt kan beslagene varmforzinkes (galvaniseres) og efterfølgende males sort.



## SKIBSBEVARINGSFONDEN

SKIBSBEVARINGSFONDENS formål er

- at bidrage til bevaring og restaurering af kulturhistorisk værdifulde, danske fartøjer;
- at søge, herunder undtagelsesvis også ved køb, at bevare ejendomsretten til sådanne skibe i Danmark;
- at øge såvel skibsejeres som den øvrige befolknings forståelse for de kulturhistoriske værdier som skibe og maritime miljøer repræsenterer.

Fonden søger disse mål fremmet gennem alment oplysende virksomhed, konsulentbistand samt økonomisk støtte, primært ved långivning. Kapitalen kan anbringes i fartøjer mellem 2 og 300 BRT.

Interesserede kan henvende sig til:

SKIBSBEVARINGSFONDEN

Sekretariatet

Skovhusevej 35

4720 Præstø

Tlf./fax: +45 55 99 95 18

E-post: [kontor@skibsbevaringsfonden.dk](mailto:kontor@skibsbevaringsfonden.dk)

[www.skibsbevaringsfonden.dk](http://www.skibsbevaringsfonden.dk)

Fonden udsteder bevaringsværdighedserklæringer, udgiver pjecer om skibsbevaring, samt vedligeholdelsesplaner for skibe med bevaringsværdighedsstatus. Opdateret oversigt over Fondens publikationer finder du på vores hjemmeside.



## **SMÅ KORTE VINDSTØD**

### **EFTERLYSNING**

Uge 33/2001 mistede jeg på JENSINE en sort adresse- og telefonliste. har du eventuelt set den?, vil jeg gerne have oplyst nærmere. Er den smidt ud, vil jeg også gerne have et par ord, please.

Henrik West  
Engvej 45  
2791 Dragør  
Tlf. 32 53 18 90

På forhånd tak.

### **EFTERRETNINGER NR. 81 – DECEMBER 2001**

Deadline for næste nummer af Efterretninger er søndag d. 1. december 2001.

### **ADRESSEÆNDRING**

Husk at melde adresseændring til **postkontoret**, idet postvæsenet sørger for adresseændring på postbesørgede blade. Skulle dette glippe, så meld adresseændring til medlemskassereren enten pr. mail eller pr. brev/postkort

**Jan T. Hansen, Åbyvej 58, 8230 Åbyhøj**  
**janth@post4.tele.dk**